

נהחלימי!

והנוער. עיראק לא תתערב ברצינות כדי להציל את מצריים. אולם הכנופייה העיראקית יכולה להתמוטט מחר. ולפנות מקום לידידי מצריים. שישאקלי שני עזר לשבור מחר את חבורת העסקנים ברמשק. העולם הערבי עלול להתאחד באופן מכריע תוך שנים מעטות.

בכל ארצות ערב אין אף כוח ציבורי אחד הדוגל ברגע זה בשלום עם ישראל. על כן, שום הפיכה ערבית לא תקרב את השלום. אם יצליחו האמריקאים מחר לשבור את עבד אל-נאצר, יבואו במקומו כוחות גרועים יותר, קנאיים יותר: אולי צקינצבא אחר, או אפילו האחים, ידידיו של המופתי. על כן אומר גם ההגיון הפוליטי: ללחום.

* * *

אולי יכול היה להיות עוד נימוק אחד לדחיית ההכרעה. לו קם מחר ראש ממשלת ישראל ואמר: נעשה עוד ניסיון גדול אחד לרכוש בניברית בעולם הערבי, להחליט הפיכה לטובתנו, לשנות את המציאות הפוליטית כמו ידינו — יתכן שהיה כדאי לתת לו הזדמנות זו.

אולם כולנו יודעים שראש ממשלת ישראל אינו הזומם על כך. וגם אינו מסוגל לכך. כדי לבצע משימה זו, היה צורך בשינוי מוחלט ב-פסיכולוגיה של צבא ישראל. היה צורך למסור סמכויות מכריעות לאנשים חדשים, בעלי תנופה ומעוף, שאינם מקובלים על המפלגות ה-קובעות. אין כל סיכוי שדבר זה עלול להתגשם בשלוש השנים הקרובות.

זרם הנשק האמריקאי והסובייטי הכניס מימד חדש למשחק: מימד הזמן. כיום זהו המימד המכריע את גורל ישראל. כל תכנית פוליטית שאינה בת ביצוע תוך שנתיים, שלוש, ארבע תכנית כלל. היא נוגעת לעולם הבא, לא לעולם הנה.

* * *

חוששני שכל השיקולים ההגיוניים מובילים על כן למסקנה אחת: המלחמה היא בלתי-נמנעת. ואם היא בלתי-נמנעת, מוטב עכשיו מאשר בעוד חמש שנים. לא יהיה זה, מיבצע, כי אם מלחמה, מלחמה באותיות רבות. לא לביעור קני מרצחים, ולא לסיפוח רצועת-מדבר למדינה, אלא להשמדת חיל-השרדה המצרי והוצאתו מכלל שימוש למשך עשר השנים הבאות.

מלחמה זו לא תביא את הגאולה. חיילי ישראל שוב יהיו מגשהכסף, אולם הם לא יביאו על מגש זה את השלום. הם יביאו הפסקת-נופש של כמה שנים.

הבעיה הגדולה של השתלבות ישראל במרחב לא תיפתר על-ידי מסע צבאי. למחרת הסיכוב השני תדקק שוב באותה חומרה כמו למחרת הסיכוב הראשון. ואם לא יבינו זאת מנהלי המלחמה בעוד מועד, אם לא ינהלו את המלחמה בצורה שתאפשר להגיע בסיס איתן למהפכה פוליטית גדולה במרחב, הרי הסיכוב השני יהיה רק הכנה לסיכוב השלישי. קרבן החייל הוא קרבן-שוא אם אין עומד מאחוריו מדינאי בעל יכולת, היודע לשתול ב-שדה-הקרב, המושקה ברם, את שתיל השלום, שהוא אצלנו שתיל ההשתלבות במרחב.

* * *

רזמן חולף. כל יום הוא יום אבוד, שאין לו תמורה. להחלטה כזאת.

קיימת סכנה חמורה שלא תהיה שום החלטה בכלל, שהכל יימשך כמו קודם. מעידים על כך טיוליו של משה שרת. מעידים על כך המיבצע-עם הדיפלומטיים של נציגי ישראל, השיחות, המסיבות, ההכרזות, ההודעות.

* * *

קיימת סכנה ברורה שקרן-המגן, אותה התגלות נהדרת של רוח ההמונים, תהפוך אף היא לתחליף של משהו, לסמך הרדמה הבא להשכיח שגם מליוני הלירות לנשק, שהם כל כך חשובים כשלעצמם, אינם פתרון למצב. קיימת אפילו סכנה שפעולות אה"ל, הנוטעות גאחה כה רבה בלב ההמונים, יתפכו בידי המנהיגים מכשיר כדי להרגיע את עצמם. לדחות את החלטתם האמיתית. אולם גם עשר פעולות של כונתילה ועשרים פעולות של ניצנה אינן פתרון למצב. יש בהן הכל — גבורה, הצלחה, ניסיון קרבי — וזולת דבר אחד: הכרעה.

* * *

בגוף האדם יש משהו מנוע מהאמין כי יכול לקרות לו אסון גדול. כל חייל היוצא לקרב משוכנע בעומק נפשו שלו שום דבר אינו יכול לקרות. אחרים יכולים להיפצע, אחרים יכולים למות, אך הוא עצמו מחוסר. אותו מנגנון מונר פועל גם בנשמתו של ציבור. אי-אפשר להבין את הליכת ששת מליוני היהודים באירופה למחנות הרצח מבלי לדעת מנגנון זה, שמנע בעד עדה זו להאמין, עד הרגע האחרון, עד לפערי המסרפות, שהיא יכולה להימחק. מנגנון זה פועל כיום בישראל. יקרה אולי משהו. אך שהוא זה יסתדר. כי הרי לא יתכן להשמיר מדינה, להפוך צבאים בהירי-שער ותכונות-עניינים לסוג חדש של פליטים יהודים. אולם חתונת הקרב למקד שחייל יכול למות, ומדינה יכולה להימחק. ההחלטה היא בידנינו, והיא מחכה לנו.

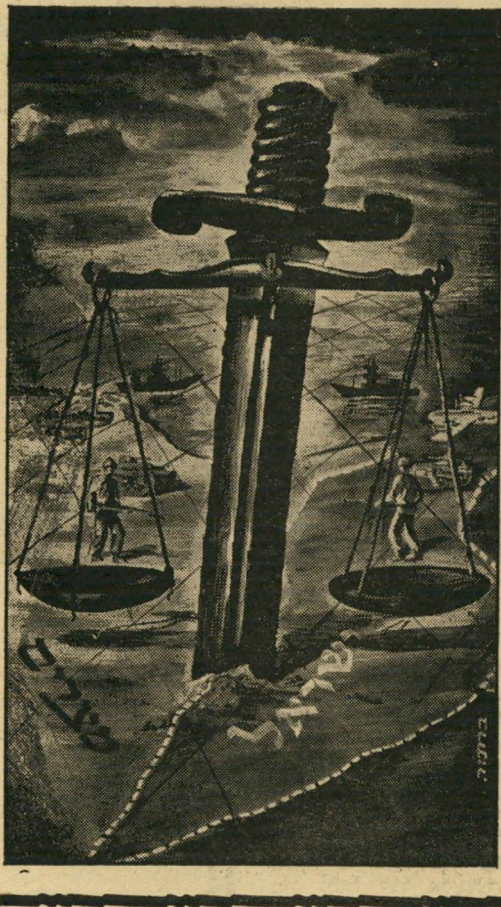
הפוליטי, העומד מעל לכל אדם, יכריח אותו או את יורשו לאחוז בנשק ברגע שיהיה מוכן לכך. מי שאינו רואה זאת, מקומו במוסד לעתירים.

* * *

אם המלחמה היא בלתי-נמנעת, האם כדאי לדחות אותה? האם כדאי לדחות את ההכרעה? האם אנחנו נרחיק מזה?

ארתו גורל פרוסי, קארל פון-קלאוויץ, קבע בספרו המורנומסטלי על תורת-המלחמה כי לעולם לא יתכן כי שני

אל הנשק? (4)

אויבים יהיו מעוניינים בעת ובעונה אחת באותו הדבר. בתרגום שלנו: לא יתכן כי גם מצריים וגם ישראל תהינה מעוניינות לדחות את המלחמה, אחרי שהפכה בלתי-נמנעת.

אם אנו מעוניינים לדחות, משמע שמצריים מעוניינות לדחות עכשיו. אם מצריים מעוניינות לדחות, משמע שאנחנו מעוניינים לדחות מיד.

איך נראה החשבון מבחינה צבאית? מי ירחיח מהדחיה? כיום יש למדינות ערב רק עדיפות טכנה בנשק. בעוד שלוש עד חמש שנים תהיה להם עדיפות מכרעת. לא נקבל כמיות רציניות של נשק לא מאמריקה ולא מברית-המועצות. לא יהיו לנו האמצעים לקנות כמויות רציניות של נשק ממקורות אחרים.

גם מבחינת הרמה הצבאית אין לצפות לשינוי המצב לטובת ישראל. מדריכים סובייטיים וגרמנים דריכו סגל מקומי בארצות ערב, ואולי יפעילו חלק מן הנשק.

במצב זה, יהיה המפקד האחראי של צה"ל בוגד בתפקידו אם לא ייעץ לממשלתו: לדחות מיד.

* * *

אם ישנה סיבה פוליטית לדחיית המערכה? האם יש לצפות במשך שלוש השנים הקרובות לתמורה פוליטית שתשנה את המצב לטובת ישראל? כמעט ההיפך הגמור הוא הנכון.

ברגע זה מפולגות ממשלות ערב יותר מאשר היו אי-פעם, על אף האחדות הגוברת והולכת של ההמונים, האינטליגנציה

מ-עולם לא היספתי לגשת לכתיבת מאמר כמו הפעם. הלב מתקומם ומתמרד נגד הדברים שיש לאמרם. אולם אני משוכנע כי אין ברירה.

יש רגעים בחייו של אדם כשהוא עומד לבדו מול הבורא, מול מצפוניו. עליו להיאבק עם עצמו. לגיים את כוחו להחלטה. אני סבור כי רגע כזה הגיע לכולנו. כל מי שיש לו קול, חייב להכריז ברורות מה דעתו האישית.

כמו מרטין לותר, הנזיר הנוצרי, עליו לקבוע את עמדתו ולאחר: „כאן אני עומד. איני יכול אחרת!”

רק נבל מסוגל לדבר בקלות-דעת על ענייני מלחמה, אך ריות עצומה היא, גדולה מכפי שבך-אנוש יכול להעמיס על שכמו, ללא פיק ברכיים. האדם התובע מלחמה, או הרוחה דן בחייהם ובמותם של בני אדם. מוטב שיזכור זאת בכל שעה, בכל רגע.

בעל כורחי אני רואה את עצמי שוכב פצוע במיטה לבנה, בראשית 1949. בימים שבהם עברה החלחה בגופי כאשר אך העליתי לנגד עיני לוע מקלע, פיצצת מרגמה. ידעתי שעם רדתו של אדם ממיטה זו שוב לא תיתכן מטרה אחרת לחייו אלא מניעת מלחמה נוספת.

האמנתי אז, ואני מאמין זאת גם כיום, שה-סיכוב השני יכול להימנע. לו רק קם בינינו מנהיג גדול אחד, שהיה מסוגל גם בפסגת ה-צחון להשתחרר מן השכרון ששפט בעורף ולנתח את המצב לאמיתו. יתכן שההיסטוריה של שיש השנים האחרונות היתה נראית אחרת.

דרכה של המדינה היתה הודמניות של זהב. היינו יכולים להפוך למבצר הניטראלים במרחב, בן-כרית לאסיה ולאפריקה המתעוררת, איש אמנם של ניהרו וטיסו וארנו. יכולנו להפוך את המדינה לראש-חץ של המהפכה במרחב, מרכז רוחני וחומרי וצבאי לעבד אליאציה מבנדאר עד קובלנקה, שותף טבעי ללוחמים בריאקציה ובשלטון הור בכל ארצות ערב. יכולנו לשבור בשורה של מעשים דרמטיים ומרחיקי ראות את מצור-השנאה שהוטל עלינו. יכולנו להפוך את מדינתנו מחדש לגורם כמנהיגת הכוחות המתקדמים הרציניים במרחב — כוח בעל משקל על כפות המאזניים של השוק העולמי חסר-הרגשות.

תחת זאת הפכנו למבצר מנותק ומבודד, קלף קטן וחמיר חשיבות במשחק של אמני-ההפוך בהשיגטון, לונדון ו-מוסקבה. מסביבנו נערמות ערימות הנשק, ואל שחור מסתיר מעינינו את עצם סיכויי-קיומה של המדינה.

כשהמדינאי נכש, הוא חוזר הביתה ושוכב לישון. ואז, עם שקוע השמש, מורח החייל את פניו בכוח, כותב מכתב אחרון להוריו, ויוצא לשפוף בחשכה את דמו ואת קרבוני עז אדמת הבורא.

* * *

האם עוד אפשר כיום למנוע את המלחמה? לבי צועק: כן. אולם ההגיון הצלול מצאה עלי לאמר: לא. לא אמריקה ולא ברית-המועצות מעוניינות במיוחד בחיסול מדינת-ישראל. להיפך, שתיהן תצטרענה על כך. מצפון העולם כולו יזועזע. אולם לא תהיה זאת המדינה הראשונה שחוסלה בימינו. וגם לא מקרה ראשון של מחיקת אוכלוסיה שלמה בלהבות המלחמה.

כל העולם הערבי, כאיש אחד, עומד כיום נגדנו. בעצמנו שפכנו על מדורת השנאה שמן של טפשות ועתרון פוליטי. התנועה הלאומית הערבית, הגוברת והולכת סביבנו, הפכה לאויבתנו בנפש. שום מנהיג ערבי, שום ממשלה ערבית, אינה יכולה לעמוד נגד זרם זה. גם האמריקאים וגם הסובייטיים נאלצים לשלם את המס לתנועה זו, כדי לשמור על האינטרסים שלהם. והמס הוא שריון נגד ישראל, סילון נגד ישראל, תוחם נגד ישראל.

כדי לבצר בעיראק כנופייה רקובה המסורה להם, נותנים לה האמריקאים את הנשק המ-סוגל להחריב את נתניה וחדרה. כדי לחזק את עבד אל-נאצר הניטראליסטי, מוסרת לו ברית-המועצות את הנשק המסוגל להשמיר את תל-אביב ולהרעוב את חיפה. הפיאודלים בכגראד והקצינים בקאהיר יודעים שניהם: בעולם ה-ערבי ישלוט מי שיצליח ראשון למגר את צה"ל.

עיראק אינה מדינה דימוקרטית מערבית, ומצריים אינה דימוקרטית עממית. לכן לא חשוב אם רוצה הבנטלמן בהשיגטון או הטובאריטש כמוסקבה בשלום מרחבי. יתכן מאד שבמאל עבד אל-נאצר הוא צעיר סימפאטי. אולם הוא ערבי לאומני, הוא סבור כי ישראל היא בת-ברית האימפריאליים והוא זוכר כי ישראל דרשה מן האנגלים להישאר בסואץ. וגם וזכר כלבו בשלום עם ישראל, הרי ההגיון